

צײַע ייִדישע צײַטונג

דיא רעדאקציע
אונד אדמיניסטראציע
בעפונדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואָרן אויך דיא פרענטוראציע-אָנס-
נעלדער צו זענדן זינד.
אינזעראמע
ווערדען ביליגסט בערעכענט.

דיא
„צײַע ייִדישע צײַטונג“
ערשיינט יעדען
מאנאטא
אונד דאָנערסטאָג.
פרענטוראציע-אָנס-פּרײַעז:
נאָנעצהרונג 7 סל. — קר.
האלבעהרונג 3 „ 50
פּרײַעזעהרונג 1 „ 75

Budapest, Montag 18. Dezember 1882. בײַה בודאפעסט ה טבת.

מאן האט געזאגט. דאס ריטער נאך דעם פערשוויי-
דען דער פראנצויסקא ניעדערנעשלאגען וואר. דאס
איזט ריכטיג. אלליין דיא אורזאכע וואר איינע נאנץ
אנדערע, דאמאלס האט מען ער עבען אים געשעפט
זאלך גראַע פערלוסטע ערליטמען דאס ער נישט
אין שטאנדע וואר. זינער אלטערען מאַכטער דיא
פֿעישער אַכענע מיטלעס (דך) צו געבען. וואס פֿראַנ-
צישקא בעטרייבט. זא האט מען זא גאר קיינען לעב-
האבער. דא זיא אין ניעדריגעס קרענקליכעס גע-
שאַפֿט וואר.

עס ווארדען הערליך מעהרערע יידישע ציי-
גען בעאיידיעט, דיא פֿאַלגענדעס זאמען: „נאך יידי-
שעס געזעצע דארף דאס קינד אים דעם לייבע
אינער מאַדען מוטער דורך איינע ארצע אָדער
דורך איינע העכאמע ענטפֿערנט ווערדען. נישט
אבער דורך פֿרוואַט פֿערוואַנען. אנדערע צייגען. מיט
דענען שטאַבלינסקי געמיזונאס פֿערהאַפֿטעט וואר,
זאמען אים. דאס ער איהנען געגענאבער זינע
מדיינאחמע אס פֿערברעכען איינגעשטאנדען. דאך
האט מען ער ריטער אלס דען אור הע בער בע-
ציכענט.“

מעהרערע אַרטיקלעך ווארדען פֿאַן לומצא זא-
גען אים. דאס אין מעללער ריטערס נישט אים-
פֿעלונגעס געפֿונדען ווארדען דיא ערדע וואר קיי-
נעספֿאללס אויף איינער זימע מעהר איםפֿעטימעט
אלס אויף דער אנדערע, איריגענס איזט אין גראַ-
סער מהייל דעם קעללער געברעטערט אונד דא
מאכטע מאן שאַן בלוטשפֿורען פֿינדען. ווען בלוט
געפֿאַלסען ווערען אויך דיא שוועללען האט מען קיי-
נע בלוטשפֿלעקען. דיא מאן דאך העט מען בעמערקען
מיססען. איריגענס וואר דער קעללער פֿיר יעדען
אַפֿשען אונד דיא נאכבארן ריטערס וועללע דא-
רין ערדעפֿעל איםפֿעוואררט האט מען גינגען דאָרט
אונגעדינערט אין אונד אים. דיא פֿאַרדעמעט פֿאַן
ערדעפֿעל נאחמען דארין איינע זאָלכען רייס אין
אנשפֿיך דאס זיך אין דענעלעכען האַכסטענס צווייא
ביז ריייא פֿערוואַנען בעווינגען קאָנסען. עס איזט
דאהער זעהר איינע געוואנע זאכע צו בעהיפֿמען
דאס אין דיעזען קעללער דער יעדעס אַפֿשען שטאנד
דער מאָרד פֿעראַכט ווארדען פֿערנער אים עס
נישט מאַגליך דאס דאָרט 6 פֿערוואַנען (פֿראנצויסקא,
קאַבלינסקי, מאָזעס ריטער, נישל, בילה, אונד היה
ריטער) בייזאמען זיין קאָנסען. דיא האַכסטענס 2
ביז 3 פֿערוואַנען רייס האט מען.

עס ווערדען ניעדריגעס. מעהרערע שאַנדאָר-
מען פֿערהאַרט. אללע זאגען אים. דאס זיא שטאַכ-
לונסקי צור אויסזאנע נישט געוואונען אויך נישט
אין גערינגסטען געמאַיטערט העט מען. אויף דיא פֿראַ-
גע דעם פֿערוואַנען ויא מאן דאס שווערעקענט-
ניס פֿאַן שטאַבלינסקי הערויסבעקאמען האבע אנט-
וואַרטען דיא שאַנדארמען: „דאס וויססען וויר נישט.“
פֿאַן דען שטרייאַווער שטריעפֿלינגען דיא אלס צייגען
פֿערהאַרט ווארדען. זאגען מעהרערע אים דאס ריי-
סער אים געפֿענגניס זעה ניעדערנעשלאגען וואר
אונד מעהרערע פֿאַן איהנען אַבער דיא פֿאַרענאָט-
מענען פֿערהאַנגען איםפֿעראַכט האבע. מאָזעס
ריטער זאנט דעם געגענאביכע אים: ער זיא אים
דאס שיקאל זינער ארמען קינדער בעוואַרנט גע-
וועזען. שטאַבלינסקי, האבע אבער אבער דיא בע-
נאנגענע מאָרדהאט קיינע רייע עמפֿינדען ער הא-
בע נור דארף שפֿעקלירט וויר ער זיך אים דער
זאכע הערויסציעהען קאָנסעט. פֿאַן שטאַבלינסקי קאם
אויך דאס ערעדע הערויס דאס דיא פֿאַמיליע ריטער
אינע געוואלטשאט אין דען בויערימליכע ריטער-
גען האבע. דער צייגע נאטוורטה מאר אין משאר-
גע-רשעקי זאנט אים! דאס שטאַבלינסקי אס 27 מע

מעט. מיין מאן האבע איהם פֿיר זינע ביהולפע ביא
דער ערמאָרונג פֿראנצויסקא דען בעטראַן פֿאַן 50
גולדען געגעבען. דאמיט דאס מעדען יא נור בע-
זימיגט ווערדע אונד דיא שאַנדע נישט הערויסקאמ-
מע. דאס איזט זעהר לעכערליך. פֿראנצויסקא וואר
אין זעהר ארמעס מעדען. העט מען מיין מאן מיט
איהר ווירקליך אין פֿערהעלטניס געהאבט. דיא וויר-
דע ער איינפֿאַך איהר זעלבסט דיא 50 גולדען געגע-
בען. וואָפֿיר זיא געוויס עוויג געשוויגען העט מען!
פֿיר אין זאָלכעס מעדען בילדען יא 50 גולדען אין
נאָנעס פֿערהאַנגען.“

גון קאם אין גיטאמען דעם ווענער ראכבי-
נאטס צור פֿערלעונג. דעססען היפֿשעללען וויר
פֿאַלגט לויטעמען: „עס וואר ביא דען ווען פֿירער
אללעדינגס בחיך, אים דעם לייכנאס איינער שוואַן-
נערען פֿרויא דאס קינד צו ענטפֿערנען. דאך דורפֿ-
טע דעם נישט דורך געוואלט. אנווענדונג. וויר עט.
ווא דורך איינען שניט. בעווערקשטעללינג ווערדען.
מאן וואָללטע עבען זעהען, אָב דאס קינד נישט נאָך
לעבענספֿעהיג וויר. דאך געשאה אלל דיעס נור ביא
איינער יידישען פֿרויענס - פֿערוואַן, נישט אבער אויך
ביא איינער בייסמליכען. דיא ערדען קינד, זעלבסט
ווען עס פֿאַן איינע ווען הערוואַרעט. נישט אלס
אין יידישעס בעטראַכטעט ווירד.“ דער שטאַכט אים-
אנוואלט בעאנטראַגט הערוויף. דאס מאן פֿעסטימעל-
לע. אָב מאָזעס ריטער קיין „חסיד“ איזט. מאָזעס
ריטער ווען דיעזען אנטראַג צוריק. נאכדעם עס
קיין זיכערעס צייכען נישט. אים צווישען איינעס
געוואַהנליכען יודען אונד איינעס
„חסיד“ אונטער ער שידען צו קאָנסען-
אין שאַנדארט. דער דען שטאַבלינסקי צוערסט אים-
געהאַרט ווירד בעווינגעט. ער ליינגעט. דען אנגע-
קלאַנסען צו איינער אויסזאנע דורך מיסאנטרונגען
געוואונען צו האבען. ער ווען גלייכצייטיג אויף
דיא צווייא בלוט געטרענקטע פֿעטצען הוי. - דער
פֿאַרזעצערע יעדען הערווערסטע. דיא קאָנסען זעהר
שפעט מיט דיעזען צווייא פֿעטצען: ווארעס האבען
זיא דיעזען נישט זאָגליך געצויגט? דיא זאכע שיינט
מיר אדרעוויסט עטואס פֿערדעכטיג.“

אין שאַנדארטע מהילטע מיט. פֿאַם אונטער-
זינגענדיגער ראוואַנסקי אויפֿגעפֿאַרדעט ווארדען
צו זיין דיעזע אנגעלעגענהייט אין דיא האנד צו געה-
מען. דיא דער אונטערזוכונגסריטער איהם וואַרסליך
זאנטיע: „ווען זיא היער נישט העלפען, זא ווירד דיא
נאנצע אנגעלעגענהייט ביים טייפֿעל זיין“ (אלא
אויך אין גאליצען נישט עס איינע ארס אַבאָלאַט-
שעד פֿאַליציא, דיא שטארק אנטרעמיטשאַ אנטע-
הייבט צו זיין שיינט.) פֿערנער זאנטיע דער אנטע-
דארים: „עס וואר דיא פֿעריכט פֿערייטעט. דאס
דיא ערדע אים קעללער דעם מאָזעס ריטער פֿרויש
אויפֿגעוואַרפֿען ווערען. דאמיט מאן דיא בלוטשפֿורען
דעם דאָרט פֿעראַכטען מאָרדעס צום שווינדען
ביינגע. נון בין אויך אבער איבערצייגט. דאס דיא
נאנצע נישט וואר אים. דיא ערדע אים קעל-
לער דעם ריטער גאר נישט פֿרויש אויפֿגעוואַרפֿען
ווארדען.“

דער צייגע יאָהאן מאַס זאנטע אים: „אלס
דיא אונטערזוכונג ביא ריטער בענאנן. דיא אייטער-
טע דיעזער: „ווען מיך אין אונגליק טרעפֿען זאָלל-
טע, דיא איזט העעבייא נור מיין ווייב שודה. דיא אים
ערבארמען אללע בעטמלער, ארונטער אויך פֿראַנ-
צישקא. אונס הויז נאחט.“ - אויף דיא פֿראַגע דעם
שטאַכטאנטוואַלמעס, אָב ריטער אין נוסמיהאנער
מענט זיא? - ערווערעטעט סאפֿא: „געוויס איזט ער
עס! ער האט נאך געמאנדען. דער איהן אים הילפע
אזוכען. פֿאַן זינער מהרע לעער ווענגעוועזען.“

טיטא. עסלאר אונד לומצא.

צווייא איינגעקאנסען קליינע נעסערן איזט
דיא הערע צו מהייל געווארדען. דער אַרס צו זיין
ווא זיך דיא אלטע קאמאריע אבשפֿילט. דאס ווען
איינען ריטערלעך מארד פֿערהאַכט האבען. אין אונ-
גארן טיטא עסלאר אונד אין גאליצען לומצא. היער
אין אַנאָר אונד דאָרט אין מערוואַוויטש. צווייא דע-
פֿיטירטע אונד ווענעפֿערססער. דיא דאס פֿערישווי-
דען איינעס מעדענס דאצו בעניטצען. דען ווען
פֿאַלשע בע אולדוונגען אויפֿגעווענען אונד דאס
פֿאַרק געגען זיא צו העטצען.
זיין גראַסער אונטערשייד איזט יעדאך צויר-
שען דעם פֿאַרענהען דעם ניעדעהאווער אונד דעם
רועשאַווער געריכטשאַפֿעס: דער ערסטערע שיינט
זיין נאָנעס שטרעבען דאָרין געזעצעט צו האבען.
דיא דען ווען גינסטיגען געגענטשטערע צו אונ-
טערדריקען. אונד אים יעדען פֿרויא איינען ריטער-
לען מאָרד צו בעווינגען: וועהרענד דער גאליצישע
געריכטשאַפֿע בעשטרעכט אים. דיא וואררהייט אונ-
פֿאַרטייאיש הערויסצוברינגען.

אן בירען אַרמען וואר דיא רעדע פֿאַן כריס-
טענבליט. דאס מאן צו דען מצות ברייבט. אבער
ביא דעם פֿאַלל אין לומצא קאָנסע דאפֿאַן נישט
דיא רעדע זיין. דיא אים נאָוועמבער דאך קיינע מצות
געבאקען ווערדען.

מערוואַוויטש איזט אויך. דאס מאכטע בייערן
דען אונטערקלאַנסען ריטער פֿיר איינען צוויבערער
געהאלטען האבען. אונד זא קאָנסען וויר אויך לייכט
איינען העקסענפֿראַצעס דאָרט געמאכט זעהען.
דיא אַרמע נמרא! אללעס נישט אונד שאַנע
וואס דארין פֿאַרקאָנסעט ווירד פֿאַן אונטערן פֿינדען
צום שלעכטען געדייטעט: דאס מאן דען לייב איי-
נער געשטאַרבענען שוואַנערען פֿרויא אַפֿענט. אים
צו זעהען. אָב דאס קינד נישט לעבט אונד צו ער-
האלטען ווערען. אים דאך נאנץ מענשליך אונד גע-
רעכט. דער געברויך. איינעם יידישען מעדען דיא
הארטע אבצושינדען. ווען זיא זיך פֿערייאנגען האט
אונד אין שוואַנערשאַפֿט זיך בעפֿינדעט. ריהרט דא-
הער. ווייל פֿירער דיעזע שאַנדע אין אורזאעל זעהר
זעלשען וואר. אונד מאן אין זאָלכעס פֿירענצייטער
אלס פֿערהייראטעטעס ווייב בעהאנדעלטע אונד
נישט אלס מעדען. זאָל דאך יעדעס מעדען פֿאַר
דער הויב דאס הארר אבגעשטעטען ווערדען.

אבער אונטערע חכמים זיל האבען געזאנט:
דיא מאכט דער העררשענדען אים וויר שמינקע.
דיא אללע פֿלעקען בעדעקט. דיא פֿעהלער דער
אונטערדריקען אבער זעהט מאן דורך אין פֿער-
גראַסערונגסמלאו אן. אונד אין פֿלעק זא קליין וויר
אין זענפֿאַרן ווירד זא גראַס וויר דיא אונטע-
אונטערע אַפֿענטונג אונד. דאס מיט גאַטמלי-
כער הילפע אן אונטארן וויר אין גאליצען דיא
וואררהייט צום פֿאַרשיין קאָנסען ווירד.

דאס ווייטערע פֿערהאַר האט פֿאַלגענדעס דע-
וולטאט ערנעבען: „עס ווארדע צייגען פֿערהאַרט
דיא ביא דער אויפֿפֿינדונג דער לייכע פֿראנצויסקאס
צוגעגען ווארען. רינגסאס ווארען שפֿורען צו זעהען.
דיא פֿאַן ווירדען מהיילערע הערוואַרען קאָנסען איי-
צעלען קאַפֿערמהיילע שיינען פֿאַן דען טהעווערען
פֿעריינסען צו זיין. פֿאַן דעם אנגעזע דעם מעדענס
פֿעהלמען שטיקע. מעהרערע צייגען זאגען אים.
דאס דער צונאנט צום קעללער דעם מאָזעס ריטער
ניע אבגעשפֿערט וואר. עס איזט דאהער אונגלויב-
ליך. דאס אין דיעזעס קעללער. דער פֿיר יעדען צו-
גענגליך וואר. אין מאָרד פֿערהאַרט ווארדען.“
דיא פֿרויא דעם מאָזעס ריטער מאכטע דיא
בעמערקונג: שטאַבלינסקי האט אינמאל בעהיפֿ-

אנצייגע

אין בעהדע מיך דען געהרטען פובליקום אנצייגען, דאס איך

בשר-קעזע

אלער סארטען אונד צוואר מיט הכשר פערזעהן:

שוויטצער, ליפטויער, עמענטהאלער

עטצ אס לאגער האלטע, בעשטאלונגען ווערען זארגפעליג אונד רעעל אויסגעפירט. פיר גוטע אונד פרישע ווארע ווירד גארמירט. רעגעבענסט

יאזער ראוונבערג

מאניסטאסע ני 18

ערלסטענע בעלידינג דורך אין זעבעל-דועלל געגנטהאונג פערשאפטע. זעהן זיא, דינער מי- נעס אהרע בעפ'נדעט זיך נאך איינע גראסע נא- בע, דיא עבענפאלדס פאן איינעם זעבעל-דועלל הערהויט! - פרייך היטע בין איך מער נישט שטודענט, זאנדרען אוינזערויטעס-פראפעסא- אין מינער גע-ענזערמינען שטעללונג פאללט עס מיר שאן שווערער, מיר פיר יעדע בעלידינג דורך אין דועלל געגנטהאונג צו פערשאפטען, איך ער- קלערע אינדעם, דאס וועגן איהר קאללענע אדער איהנענד אין אנדערער מיך נאך אינמאל בעלידי- גען זאללטע, אין איהר מיט מינעם זעבעל הינעם רייכיק היינעאהלען ווירדע! איך ביטע זיא, מינע העררען, דיעזעס איהרעס קאללענען זאגען צו וואללען, אונד האבען זיא דיא פיינדליכקייט- מיר זינע עטוואניגע אנטוארט מיטצוהילען! - טאנס דארף ערשינען דיא בידען שטודענטען וועדער ביים יודישען פראפעסאך, דעם זיא אין שרייבען זיינעס איהרער קאללענען אויבעררייכטען, דער שטודענט באט אים פערצייהונג פיר דיא אונבעזא- גענע אויסערונג, פאן ביזצייטיג בעשדערטע ער אין זיינעם שרייבען, אלץ אללען אנטעמיטשיען אומ- טריבען אין זעקונפט זיך פערנע צו האלען, דא ער געמיינע דיא שטודירע ערפאהרונג געמאכט, דאס דאס אינגליקליכע אנטעמיטשיע פיעכער איהן זאגאר צו איינער בעלידינגערען אויסערונג געגען איינען זאךק האבענאכטעטען אונד פער- דיענטפאללען אוינזערויטעס-פראפעסאך פער- לייטע האט! - דער יודישע פראפעסאך ענט- זיעט דיא בידען שטודענטען אויס פיינדליכטע, אינדעם ער זאגט: פיר דיא ערפאהרונג בעלי- דינג פיהלע איך מיך רייכליך ענטשעדיגט, דאר- זע דיא פערנאכטעטען וואר, דאס אין שרייב- מער שטודענט געמעהר דען אנטעמיטשיעס פער ווירפט דא ער דעסען שעדליכקייט אונד פער ווערפליכקייט איינזעהן עס בעלערינט!

באנהען טהעטיג צו זיין. * (ע רויב טע אייזענבאה נקאס- ס ע) אין בערעט-אויפאל ווארדע געטערן אין פירבערליכעס פערברעך ען פערזאכט דעם נאכטס אוינטעלעבאר נאך אכנאנג דעם אייזענבאהגעזעס, ערשינען זעכס מיט רעוואלוער בעוואפענטע ריי- בער אים שטאצאנטעבידע צוואנגען דען וועכטער אינטער פירבערליכען דראהונגען זיא אינס קאס- סענצימער צו פירען אונד שאן ען דארט דעם ער- וואכטען קאססער אינס געזיכט, אונד אויף דיא נא- זע, דיערויף לודען זיא דיא ווערטימקאסע אויף איינע וואנגע אונד פירען איינעהערט דאפאן, דער קאסער בעפ'נדעט זיך אין לעבענסגעפאהר, אויף זיין אויפקאמען ווירד קיינע האפענונג נע עטצט.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like 'פערטאניטאט' and 'פראג'.

פערטאניטאט פערטאניטאט פערטאניטאט יקותיא הלוי לערער

תקנות עגנה. אין געוויסער מאז אבערמאן סופר סתם, לויט זינעס אים בעטן האבענדיק פאס אים נאך-קאלא, 32 יארע אלט, היינאטעט סוד נ' פ' הי שרה בת אלמנה ע"י אין עטשענע, פערליכע דיעלעכע אבער מיט מיטנאמע דיא פאן איהר געגעבענען נון שאן ביים נ' פ' תולדות אונד קערטעט נישט מער צוויק, עס ווירד דאזער אין יעדער האפליכטע ערוכט, דעמולבען אים ערקענטנספאללע נע- רכטליך אנווארטלען, ער אום פאן משלער שטאט, וואס ווייטער היינאטעט, ביזנעס האט אונד איינע קלי- נען אונטערקענען בארם - עטוואנע נאכריכטען בעלי- בע מאן צו ריכטען אן דען איהר פארשטאנד אין Szécsény, Nograder Comitát.

מצבות. ארנאלד קאהים. גראבשטיין-לאגער בודאפעסט. Waitzner-Boulevard Nr. 5. (אן שבת אינד זייט געשפערט.) עטשפיעהלט זיך אללען זיינען וועלכע דיא שטודירע פליכט דעם גראבשטיין-זעטענעס צו ערפיללען האבען. זעהר שאנע גראבשטיינע אים מאראר איהר גראניט זינד אין גראסער אויסזאהל פארדא- סדיג קארעקטע גאוורונגען, זעהר שאנע שיפפען מיט עכטער פערנאלינג ווערדען בעסטעס אויסגעפירט.

אעמדהרשע אלע. נעסענצען אעטעהרס אונד קאלערס פאן אללען גייסטען געטעניקען. ליגערע, רום שליוואוויץ, טרעבער אויף קאלטעס ווענע אהנע אפמאטע, עטשפיעהלט דיא סאביק דעם. ארנאלד וואטטעריך בודאפעסט. טאכאקאסע, וויס או-וויס דעם איהר טעמפער פערנע וויינעטען, קאקע אונד אללע צור וויי- פערבעסערונג נאכדען אויסקל- ראטע וויינפאר- בע, שללערפארבע וויינעטעס, הייזענבראיע, גיל- צערק וויינשטייט, קלעיונסולוער, עטצ צור וויינעטעטוואניקען. ניא! וויינפערמעהרונגסקאמפאזיציאן מאטעריאלאכטן אונד פרויקוראנטע גראטעס.

Table with multiple columns: Exchange rates for various currencies (e.g., 1854, 1860, 1864) and prices for various goods (e.g., flour, oil, sugar). Includes sub-sections for 'פרוכטפרייע דער קארנהאללע פאם 13 דעצ' and 'בודאפעסטער בארוענקורוע פאם 13 דעצ'.

בע ווארגענאממען האבען קיינע אנדערע ערקלע-
 רונג צו אלס דיעזעניגע, וועלכע דיא העררען ארצ-
 טע נאבען, אונד צוואר, דאס דער בייא דער פיסע
 אונד הענדע ניכט אים ענטפערענעסטען דאפיר
 שפריכט, אלס אב זיך דיא געזונד דויערנד מיט ראי-
 הער ארבייט בעשעפטיגט העטע? (4) איז דיא
 בעהרפסונג דעם העררן דריי דארטילעך אונד דריי
 קויש דיא דיא לייכע ניכט לענגע אלס דרייא ביי
 פיער מאנע אים וואסער זיין קאנטע, דארוך גע-
 רעכטפערטיגט, דיא דיא לייכע ניכט איםפערדיגע
 אונד דיא אים וואסער לעבעדען שווערע
 דיעזעלבע ניכט בעשענעטען? (5) איז דיא בע-
 היפטונג בעצוגליך דער געשלעכטליכען רייכע נאך
 דעם פארנעמען דער אונטערזוכונג אונד בייא דער
 פינטליכקייט דער בעשענעטען אויף זאלבע פער-
 לעסליכע דאטען געשטיצט, דיא נור דיעזע ערקלע-
 רונג צולאסען?

דער שטאטס עקערע
 היראגרימיא באגראנקט אבער ניכט
 עטווא אין פאלגע דעם פאר איינען מאנען שטאטט-
 געהאבען דוועלל מיט ראהאנצו; דעסוועגען העט-
 טע הערר הרקאמי נאך ווייטער אים אטעע בליי-
 בען קאנטען, דיא אטעע סטאלט פאר אפגעשטילט
 דיא דויעסבענליכע קאנגליכע ענטשליכע, דיא-
 רום צו ערוועקען אים, דיא הערר הרקאמי שאן
 אס, 4 אויגוסט אים זיינע ענטלאסונג אנגעזוכט
 האט אונד נור אויף בעזאנדערעם ערוועקען דעם
 מיניסטערפרייערעטען סיטא ביי יעצט אים אט-
 טע בלעכע, הערר הרקאמי איז אירגענעס קיין
 רחמינות, דען ער געהט אים דעם אטעע אין
 זעהר ערוועקטע וויינע, דיא מיניסטער דער
 קאמי, האט אים פיר זיינע פארציגליכען לייסטונ-
 גען וועהרענד זינער לאנגעהרענען דיענסטצייט דען
 לעאפאלד-א דען פערלעעהן, עס איז דעם דער
 בעסטע בעווייז, דאס דער קאמי אים געדיג איז
 אונד אללע אנשולדיגונגען אונד פעררעווענגען קיי-
 נען גלייכע, הערר הרקאמי האט זאמט-
 טאג אום 11 אוהר פארשטאנען פאר דען בעאמטען
 דעם קאמיניקאציע- מיניסטער אים אבשיידע
 גענאממען אונד זאמט איינע 15 יעהרע פהעטיג-
 קייט אלס לייטער דיעזעס מיניסטעראומט אבע-
 שלאסען.

דער לינקע דעפוטירטע
 סאלאי געגען דיא יודען, סאלאי אים-
 רע, דער מיט אישטאצ, אגאר, אונד שימאני אין
 יודענפרייעסער זיא וועטאויפערט, האט אין דער

דען רייכסטאג בעגליקט, ער שיינט אין ווהרד-
 גער שילער אישטאצ'ים צו זיין, דען ער האט איהן
 אין בארנרטהייט אונד געמיינהייט בייא ווייטעס אי-
 בערטרעפן. עס קאם געמליך דאס בודנעט דעם
 קולטימיניסטעם צור פעהראנדלונג אין וועלכעס
 אויך 8000 גולדען פיר "קורטום סובווענציען" ענט-
 האלטען איז, געמליך דער שטאמט גיבט יעהרליך
 5000 גולדען צור אונטערשטיצונג ארמער יודישער
 געמיינדען, דיא איינע סאנאגע אדער מקוה בוי-
 אדער איינע ראבבינער אלליין ניכט ערהאלטען קיי-
 נען, נון ערקערטע סאלאי רונדוועגס: איך וואסער
 פיר דיא יודען קיינען קרייזער, יא איך מאכטע דע-
 זעלבען עהער נאך פערפליכטע, דיא סאלעראנצ-
 שטייער צו בעצאלען, מיך האט צוואר אים לעבען
 נאך קיין יודע בעטראגען, איך ערקלערע דעם דעם-
 האלב דאמט מאן איינע גלויבע, דאס איך עטווא אים
 אינטערעסע שפרעכע, איך שפרעכע נור פאר ער-
 פארזונגען, דיא איך בייא אנדערען מאכטע, אלס מיי-
 פריינד אגאר, פאר איינעס האלבען יאהרע דען מארד
 פארן סיטא-עטלאר פארבראכטע, דיא וואר איך גע-
 ניגט, דעם אלס איינע לעבערליכע זאכע איפצו-
 פאסען, זא וויא עס הערר פארן שאמיטיש בע-
 שטרעבען האט, איך פראגע אבער יעצט דען דע-
 שטרעבען שאמיטיש אב ער יעצט נאך דער-
 זעלבען אנוכט איז, וויא פיהרער, ווער דאס טריי-
 בען דער יודען בעצאבאכטע, וועגן אויגענוהן אין
 מארד פערארביט ווהר, וויא איינע נאנצע קאנפעס-
 סיאן זיך דער זאכע בעמעכטיגט, מיט פערמאגען,
 מאראלישער פרייעסאן איינשרייטעט, יא זאגאר
 ניכט צוריקגעשריקט, דאס איינע לייכע אויסגערא-
 בען אונד צו איינזיליגען צוועקען פערוענדעט ווע-
 דע, וועגן מאן דיא אנדערשע דיעזע דעקע דער
 יוסטיצימיניסטער אויסגעזעצט איז, ווייל דעם דאס
 געזעץ פאר בעשטעכונג שטיצט; וועגן מאן דאס
 אללעס דיעזע דאן קאנן מאן ניכט אנדערעס גליי-
 בען, אלס דאס דיעזער מארד אין רייטעלער גע-
 ווענע, דען זאמט ווערען דיא יודען ניכט אין דיע-
 זער וויינע פארנעמאנען.

וואס מאכען דיא יודען אין דיעזעס לאנדע?
 דיעזע פראגע איז ניכט נאכטאג צו בעשפרעכען, דען
 איך האבע בעווייזע דאס וואהן אין יודע זיינען פוס
 געוועזט האט, דיעזע געמיינדע איהרען וואהל-
 שטאנד אונד פרייערע פאררען האט, דיא געמיי-
 דע געהט צו גינדע דאס פערמאגען דעם פאלקעס
 ווהר דעמווערענען גענאמען אונד וואנדערט צו דעם
 יודען, וויא דיא דאס אנטשעללען דאס געהארט ניכט

דען רייכסטאג האט וועדער דער לינקע דעפוטירטע
 עמערך סאלאי מיט איינער וועגנפריינדליכען רעדע

יעמארדען צו בעליידען אונד אהנע פארן דער בעדייטונג
 יענער געשלעכטיגען ניכט, דיא וויא פיר זיין האטען
 דארוך קיין געמאכט, געשטאר ער ענדליך מירס זיינע ניי-
 גונג אונד פארדערשע פאר איהר דיא עילויבנס, בייא איה-
 רעם אטעער אום וויא אנצעהאלטען, וואר מירס הייערפארן
 האבליכסט איבעראשט, זא וואר עס וועגן פארן איהרע אב-
 ווייזונג אום זא מעהר, ווייל ער אין זיינער זעלבסטבע-
 שטענען דיעזע נאר ניכט פיר מאנליך געהאלטען, ער באט,
 ער פלעגטע אונד דראקעס - אבער מיט איינער כע-
 שטישטייט, דיא ער דעם צארטען מעדען ניכט צוגע-
 פרייט, ערקלערטע מירס אללע זיינע בעמוונגען פיר פער-
 געליך אונד באט איהן ערנסטליך, דאפאר אבערשעהן
 צולשטיש בליעב איהר ניכטס אנהערס אבייג, אלס צו
 איהרעם גאטליכען בעשטיצער איהרע צולשטיש צו געהען,
 איהרעם פאטער אללעס צו געשעהן.
 עס וואר אין דען ליטענישע איהרעוועגען בייך גע-
 ווארדען, פארן זייט צו זייט מענער אים דעם סנהרען נאך
 דער פארזונג צו וועדען, אים הארט דיא לעהרע אונד מא-
 ראל צו פיערענען, דאס פאלק אין גלויבענשרייט צו בע-
 פעסטיגען שפרייטקייטען צווישען געמיינדען, פארשטע-
 הערן אונד בעאמטען צו שילכטען אונד שווערע פראגען
 צו בעאנטווארטען, עס פערשטעהן זיך, וויא דעם דיא אל-
 לען פערזוכונגען דעם סנהרען דער פאלו וואר, דיא דעם
 אונטערזוכלעך פארשטע, אונד דיא שווערען נור פיר דיא
 אונטערזוכטע דעם וענדלינגס, וואויא פיר דעסטען ווייטער-
 בעפארדעונג פאר געמיינדע צו געמיינדע צו ווארען האט-
 טען, אבשאן עס זיך אויך פילע ניכט געהען לייטען, דעם
 פערשערע דעם "נשי" פרייזעלליכע געשענע צו איבע-
 רייכען, עס קאם דאן אויף דיעזע זעלבסט אן אב ער דער-
 גלייכען אנטעמען וואלשט.
 דעם "נשי" ליעט אהער וועגן פאר זיך קאמטען,
 ששגללע איהם זאפט אונד שאנער דיא פעהלער פאר,

דיעזע גלענצענדיגע פארזענע פאלששטערט אייגענאמען;
 ער בעניטשטונע וועגן ווא אונד וויא ער נור קאנטען ער
 בעטראכטעט איהן אלס איינע דער שפרייטען ווילען דעם
 יודענשטום פיר דיא געסטע צוקונפט, האטעט פארן אים
 פילעס צור ווייטערהעשטעללונג דעם אלטען יודעס
 דער שרע פארן סיבעריא אונד שלאס איהן פירען אין זיין
 עררן איהן, וואס וואנדער, דאס ער דיא פעהלער איבע-
 רהא, אן דענען זיין וואנדערשטער שילער ליטע, איהן קרע-
 פלדער- געוויינען שפרייטונג, ערוועקען אבשטען איהן
 צום אונזיליכען גענאסען, דען דאהער געטאנד גערן
 האטען, דעם מאן זא פילע וויא מאנליך אים דעם ווענע
 גינג זיינע פעהראנענדיש אונד דיא בערייטונג קראפט,
 דיא ער בעווערט האטעט, פלאקטען דעם וועגן מיינע איה-
 נען האטעט איהן, דען דיא לייכטע בערייטונג קרענשע
 אונד צו צאן אונד האטען ענטפאלטעט, זיין טיטס וואר
 אין סיבעריא בייא דעם מיניסטערן יודישען וויססענע אבער
 זיין געשטע וואר דרויסען געבליבען אין דעם ערשטראפע
 דער אייבישען וויסע אונד האטעט דיא לייכטשטאפט אונד
 דיא ליסט דעם הערומארדערענען בעוואונען בייזעהאלטען.
 וויא ער זיך נון ערשט אים דער אונטערזוכענדיש אונד
 אונטערן שטעללונג הערומארדענדישע האטעט, געוועלשע
 זיך נאך אין אנדערעם געפיהל הינגע, ער קאנטע דיא
 בלייבע דער רייזענדיג מירס ניכט זיך ענטפאלטען וועגען,
 אהנע איינע שפעט גיינגע צו איהר צו פאסען, אין זיינער
 איינזילונג זאח ער זיך שאן אים בעשענע דער שאנען
 טאכטער דעם "נשי" אונד דורך דערען האנד מיט דען א-
 שפרייטען אויף דיא ווהרע איהרעם פאטערס פערועהקע דער
 קיינען וואן צום נאכפאלגער האטעט ער בענאן דאהער,
 זיך אויף יעדע מאנליכע וויינע מירס צו געהערן, אהנע הי-
 שטרענדאנען נאחם וויא זיינע קליינע ליעבערדיגעסטע אן,
 אבנליך דיא איינע איינערע אבנייטונג גענען איהן ענטפאל-
 אבער וויא איהר פאטער, פרישעטע זיא ניכטס מעהר, אלס

(פארשטעצונג פאלנס)

ביין, דיא בייא דער סעצורונג זעהר אין בערראכט קאממען. אין דעם איבערנאחמספאטאקאלל וואר- דע דיעס, זאוויא דער אומשטאנד הערפארטעהאבען, דאס זיא אינאפערנע זיא זא קיין בעשטיממעס ארטהייל אבערבען קאנטען. דיא צווערונג איך דער אייביגען לייכטעטדיילע צו פאררען זיך פאר- בעהאלטען. נאך דער זאדאנן ערפאלטען פערט- נונג דעם פראמאקאללס נאדמען זיא דיא קיסטע מיט זיך, דיא נאכריכט, וואנאך איך ריכטער מעדועדי- אים נירעדיהאזא צוגעגען געוועזען ווערע, איזט פאלש. — פארנעמען ווארדע דען פערטהייל- גען אין דער טראכעלאדער אנגעלענהייט דער אס, 18 דיעזעס ערבראכטע בעשייד דען קאנ- גע- ריכטראטהעס געזא מעדערי צוגעשטעלט. דער בעשייד ענטהאלט דיא גענויע אייפצעהלונג יענער בעשטאנדטיילע דער דאדער לייכע, וועלכע דען זאכפערשטענדיגען איבערנעמען ווערדען, אונד יע- נער בעשטאנדטיילע. דיא אין נירעדיהאזא טהיילס אין איינער קיסטע, טהיילס אין איינעם גלעזערען בעהעלטער אין שפירטוס צוריקבעהאלטען וואר- דען. דיא זאכפערשטענדיגען ווערדען אייפצעפאר- דערט, ביננען צעהן טאנען אחר פאכמענישעס גוט- אכטען אויסער דען פרייטס אן זיא געשטעלטען גערביטליכע נאך אחר דען פאלגענדען פראגען שריפטליך איינצורייכען. עס פאלגען נון דיא בע- רייטס פריהער מיטגעטהיילטען גערביטליכען פרא- גען אונד פאלגענדע נייערע פראגען, וועלכע דיא שטאטסאונדאלטשאפט נאכטרייענליך אנטערבריי- טעט האט: 1) איזט דורך דיא אס 10 טען יוני 1882 הורכעציהערט ערסטע אונטערזוכונג אונד דיא ער- נעבעסטע דער נאכטרייענליכען פאכמענישען אונ- טערזוכונגאנהע אללע צווייפעל בעוועזען. דאס יענע טראכעלאדער לייכע אן בלוט ארמוסה געשטאר- בען זיא? 2) וואר דיא בעהיפטונג דער הערדען דרי טראכטער אונד דרי קיש, דאס דיא אונטערזוכטע לייכע ניכט ערטרעקען זיין קאנן. פאן זאלבען בע- וויזען אונטערטרייסע, וועלכע דיא מאגליכקייט דעם ערטרעקנס אפ'ס בעשטיממעטעס און אונטערזוכען אכטשאן און פרייטס אין זאלבען מאסע פארשידע- טען וואר. דאסס דאס געהרן צו איינעם טשאקאלא- דע-ברוינעס ברייא פערזאנדעלשוואר? 3) לאססען דיא פרייטס דער פרייטס דערען דינע אונד מאכ- געל אן ריזיזש, דאס הוהנעראיגע אן דער קליינגען צעהע דעם לינקען פוסעס, דיא קליינדיג אונד שאנ- הייט דער הענדע, דיא לאנגען נעגעל, וועלכע דיא הערדען אן דער אים דער טהייל געצאגענען ליי-

יערי אים נירעדיהאזא הער אנלאנגען ווירד, אום דער אונטערזוכונג ביצוגעהאנען, אייגענטליך העט- מע דיא נאנצע לייכע זאמט דער אין דעם זארנע בעפרייליכען ערדע וועהערענעבראכט ווערדען זאללען דיעס וואר דער וואונש דער פעסטער פרא- פעסטארען, דיא דיא נעגעל אן דער לייכע פערלמען אונד זיא דיעזעלכע אים שלאמטע אויף דעם באדען דעם זארגעס צו פירנדע האפפען. דער נירעדיהא- זאער געריכטסהאף האט אבער אים געוויכסען גרינדען דאס אנוכען דער פראפעסטארען שיט- הויער, מיהאלקאוויטש אונד בעלקן צוריקגעוועזען אונד בעשלעכטען דעם אנטראגע דעם דארטיגען קאמיטאטס פירקום דרי יאטא אים נאריקאללא פאלגע צו דיסטען, אונד ניר געוויכסען טהיילע דער לייכע, וועלכע ער פיר גוט פירנדעס צור זאכפער- שטענדיגען בעשטאמטונג נאך פעסט צו זענדען. דער אדווקאט היימאן דאס צוואר געגען דיעזען בע- שלום דעם געריכטסהאפעס אפגעלורט, זיין געזיך ווארדע אבער גלייך פאם געריכטע צוריקגעווע- זען מיט דער בענרינדונג, דאס עס געגען דערלייא פערשינגען דעם געריכטסהאפעס קיינע אפגעל- לאציגן בעהע. — דיא פראפעסטארען שייחוער, בעלקן אונד מיהאלקאוויטש איבערנאחמען זאמט- טא: מיטמאס 12 אונד דרי וויטעס דעם נירעדי- האזער געריכטסהאפעס וועהער געזאנדטען טהיילע דער דאדער לייכע פאן דעם אונטערזוכונגסריכטער מעסארי אונד דעם קאנצליהוועקטאר לאו, פאר אללעס ווארדע דיא אונטערזוכערטרייט דער אן דער טהויע אונד אן דער דיא לייכע ענטהאלטענ- דען קיסטע אונד ערבראכטען אטסטויערל קאנטרא- טריט, דאנן ווארדע דיא קיסטע דורך איינען העפט- לינג אונטער בעדעקונג אין דאס אטסטעיטער גע- בראכט וואר דיעזער דען זאכפערשטענדיגען דאס פרא- מאקאלל דעם נירעדיהאזער געריכטסהאפעס איבער- נאב, אין וועלכעס דיא איבער זאנדטען לייכענטהיי- לע איינצעלן אונטערהיט זונד. דעם פערלאנגען דער זאכפערשטענדיגען, זען אינהאלט דער קיסטע איה- נען אינווענטאריש צו איבערנעמען קאנטע מיט ענטשפראכען ווערדען, ווייל דער געריכטסהאף צו נירעדיהאזא בלאם דיא איבערנאכע דער קיסטע פערלאנגט האבע, זיא בעשטאנען היערדען, דאס דער נירעדיהאזער געריכטסהאף ניכט אללע יענע קנאכען איבערזונדעט האבע, אויף דערען אונטער- זוכונג זיא בייא דער צווייטען אבזוקציאן בעזאנ- דערס געוויכט געלענט האטען, זא פעהלטע דער דער לינקע שטענקעלקנאכען אונד דאס שליססעל-

נאָועמבער 1881, דאס איזט אס טאנע דעם מער- שווינדען דער פראנצויזישן א שאן נאכט- טאנס אויף דעם ווענע נאך דעם רימאנאווער פיר- מארקטע בייא אידס שנאכס געטרעקען האט, אונד זיך דאהער אונטאגליך גלייכצייטיג אויך אין לוס- צא בעפרינדען קאנטע, אס 28 טען זיא שטאכ- לינסקי בעשטיממען אין רימאנאווער געוועזען, דאסועל- בע בעהיפטעט אויך דער ביינע וואלדישק אונטער אויך, וועהערענר שטאכטרינסקי זיינע פרייא אונד פערזאנדטען בעהיפטען, דאס ער אס 27 טען נאָועמבער נאכטמאנס צו הייער געוועזען, נאכטמאנס בייא איינעם נאכבאר נאכטעס בינעל געבליעבען אונד נאכטס אין זיינער וואָהונג צוריק- געקעהרט זיא. דיעזער מער קווידיגע וועדער שפירן דער מיט דעם שולדבעקענענטניסע שטאכטלינסקי'ס צוזאממען הענגט, בלויכט אינאיינענעקלערט.

אין צייגע ערקלערט, שטאכטלינסקי זיא אין אונצורעכענענעטעהיגע צושטאנדע געוועזען, אלס ער זיך איהם איבער דיא בענאנגענע מאָרדטראַט אנפערטרייטע, אין אונדערע צייגע דער געפענ- נים. אייזעהער זאנט אים, שטאכטלינסקי זיא דאמאלס אלס ער דיא מאָרדטראַט אים קעללער דעם ריטער- שילדערטע בייא פאללעם בעוואוסטזיין געוועזען.

דיא פערזאנדלונג ווירד היינט פארטענעטעט אונד ווערדען נאך ווייטערע צייגענע פעהרערע פאר גענאָממען.

פערשיעדענע נייאנקויטען.

* (דיא לייכענטהיילע אים טיס א.ע.ס.ל.א.ר.) דאָנערסטאג אבערס איזט דיא קיסטע מיט דען לייכענטהיילען אים טראכ- עסלאר היער אין בודאפעסט אונטעלאנגט, דער פעסטער געריכטספערעווערענט ענטווערעטע דען קאנצליהוועקטאר הערדן לאו אונד דען ריכטער מעסעלי צור איבערנאחמע וועלכע דיעזעלכע אין איינער קאמטער דעם "פארטויא געביידעס" זאן הייט הייער דאס קרימינאל געריכטס אונטערבראכ- טען. דיעזע קאמטער בעשטימט 2 איינע טהויער, דען שליססעל פאן איינען נאום דער קאנצליהווע- רעקטאר, דען פאן דער אייסערען טהויער דער ריכ- טער מעסעלי צו זיך, אויסערדעם ווירד דיא קאמ- טער בעוויכט. דיא קיסטע איזט מיט איינעם איה- זערנען רייפען אומשלאנגען אונד מיט דעם זענעל דעם נירעדיהאזער געריכטעס פערזעהען, דיא קיס- טע ווירד ערסט געאָפּענעט, ביז דער ריכטער מער-

אום הייליגען לאנדע צו פילעך, זא עס איהם אן הילפע ניכט פעהלען ווערדע. דער פונקט ציערעט אונד לאָרעיסע באלד צו העללער פלאמטע אויך. דער ענטשלוס יונקס שאנד פּענס, איזט אין איינער נאכט פערליכעס ער אונטער- זענענדיגען זיינעם געריכטס אבער אהנע פאן ענטאנעס אכטער צו נעמען, דאס צעלשארף פיעלע פלאמטע וואר ער אונטערזוכען אונד קאט אונטערהאלב דער גענענ- וועלעס אן אבער אויך הייער פאנר ער איבער אלל אדע שטעטען אונד פריסטער, אונד ווען ער אויף איינען מאנן זיינעם גלויבענס פראף, זא קאנטעס דיעזער ניכטס פיר אויך טרוך, אלס איהן נאך טיבעריא צום "נשי" פערזוויקען יעצט שאנד ער פאר דיעזעס, אונד פאן דעם נעכסטען אויגע- בליקע זיין נאנצעס געשיק אב- הלל וואר ניכט דער מאנן, דער זאלבען אויסער- דענשליכען בענענוס אין הייען פרישליכען קאנטע, ער בעווארענעט דען זיינען מאנן, זיינע אונטערהייער קראפט, זיינען אונטערהעכטארען אויסער, ניכט טייער וואר עס איהם איינע געוויכענענאכטע, איינעם טענען, דער זא נאך דעם וואָרשע נאָטעס הורשטענע, צו דיעזעס צו פעהרעלפען; ער זאנטע איהם זיינען ביישאנד צו, ער נאום אויך אונ- טער זיינע הויגענאכטען אויף, בעקלידעטע אונד נעירטע 4 חן יאהרע אונד דער לייכע איהן צונעכטס פאן לעהרען א- בער צווייטע איהן געלעשע איהן דאן זיינען געכעטען תלמידים צו אבער דיעזע וואָרשעלעכען פיעלען אויך אויף איינען פריכטבארען באדען, מיט איינער בענווען בעווארע- רונגסווייזען ניסטעקראפט, ווא איינעם אונטערזוכליכען פלייס, דער טאן אונד נאכט ניכט אבלייט, ערזאנן זיין דיא אויסערזענליכעסען ערפאלג אונד געלאנגטע אין ווענען יאהרען צו איינער שטופע, צו וועלכער זאכטס ניר ווענען ערציהונג אונד אונטערוויזונג פאן יונעד אויף צו פיהרען פלענעט, זיין ווארדע זעלבסט צו דען מיטלייע- דער דעם טהיירן געשלעכט, דער "נשי" וואר דאהער פיר

טע עס איהם, דען עס קומטערע זיך קיינער אום אויך, ער וואיכס אויף אונטער דען קנאכען איבער אלל מיט האנד אנלענענר אונד קומטערליכע נארוינג ערהאלטענע, זא ער עכען וואר, אונד דענאך רעכטע זיך אין איהם פריהעייט אין אונטעריי ניכט, פאר איינען יאהרען שטרייטע ער איינעם דורך דיא וויכטע, אלס ער איינען פילנער איינע- שריקט אויך דעם באדען פאנר, דער דעם פערשטאכטען נאחט ערענען זיינעם ערדע ענטזענענאחט, ער ריכטעטע איהן אויף, נאב איהם פאן זיינען וואכער אונד זיינען דאסערען אונד טרוג אונד פיהרעט איהן ביז אין דאס צעלשארף זיי- נעס שטאטעס, דער מאנן נאנטע זיך, "נחם" אונד וואר אין געלעהרטער, דער הייטאטליך פאן לאנד צו לאנד פילנערייט, איבער אלל דיא שטעטען זיינער גלויבענכער- דער ארשטענער, בייא דענען ער שטעטס אטטליכע אויפ- האטע צו פירנדע געוויס איה, דאס געשיק האטע איהן אויך אין דיעזע ענטלונגען נענערדען נעמירט, זייט לאנד- נען, לאנגען צייטען וואר ער דער ערסטע ראבב, דער זיך צו דער קליינגען הארדע פערזווייט, דיא איהן העכטאלב מיט גראָסער פערזעהונג אויסנאחט, מיט טייעפעס קומטער געווארשע, "נחם" דיא פאללינג אונטערהייער דיעזעס הייט- לייכע דעם צערשערענטען ווא אונד בעשלאס דאהער, איה- בער לענגערן אויסענעהאלט הייער צו הערען, אבער ער איה- בער צייטען זיך באלד, דאס פאללינג מעשען אין איהרעם אוי- דען צושטאנדע אללע פעהיקויט פעהלען, זיך צו אונטער- ריכטען אונד איין נראָסערעס מאאס ניסטיער בילדונג אין זיך אויסצוגעהטען, נור אין זיין, זיינעם רעכטער פערשיפ- טע ער איינען ניסט, דער בעדייטערע ענטזוקולונג אין זיך פרייט, ער בריכטע איהם, זא נוס עס נינג, דיא קונסט דעם לעזענס אונד שרייבענס בייא, בעהעררעט איהן איבער פיע- לעס, אונד אלס ער אים אונטעל אן אללען הילפסמיטעלען ניכט ווייטער מיט איהם געהען קאנטע, פארזעריט ער איהן אויף, זיינע היימטאש צו פערלאנגען אונד צו דען כרידע-

פאלליעטאן.

דער העלד פאן סעפור.

(11 טען פארשעצונג.)

מאן נאב דעם ווירד אויסגעהערט זינגען טאנע ענד- לוך נאך, פאר דען "נשי" געהירט צו ווערדען אבנליך הלל עס ניכט לייכטע, ווענען ער מיט לערען בעשעפטיגט וואר, זיך שטארקען צו לאססען, טהרענען פערזענענער, ער- צעהלטע דער פערטלינג דעם ראבבי זיינע לעבענס אונד ליינענענעשטיכטע, אין איינעם צעלשארף-פ'ס ווייט, ווייט אונ- טען אן דער אָטליכען קיסטע ארביינעס האטע ער דאס לייכט דער וועלש ערכליק, אין דער מיטען איינעם ווייט- טענשטאטעס, דער אין צוויי דער "בני יהודים" וואר וועל- כע, ווא דיא זאנע בערושטעטע, אונטער דעם קאניע "שואל" פאם שטאטעס טען נאך דער איהיטען האלב- אינעל אויסגעוואנדערט ווארען, דיא בעשעפטיגונג דיעזער לייכע בעשטאנד אין דער טהרעניקויט אלס הייטען, אים שלעכטען אכזריא איינער פעהלער דא, זיך זיא זיך צור זאמטייען געראדע בעפאנר, אונד אין דער מאנעהאפטען פערטהיירונג נענען דיא בענאכטארען היידענישן שטאט- טע, מיט דענען דער קריען אין עוויגער וואר, זייט פיעלען יאהרהונדערטען דאהער אין איינעם צושטאנדע דער פער- ווילדערונג, האטען דיא אבקאטאלינגע יעקבס אללעס פערנעסטען, ביז אויף איינע לעהרען אונד געוועזען, דיא זיך דורך איבערלעיערונג בייא אוהנען ערהאלטען האטען, אונד וועלכע זיא מיט אום זא נאָסערער צעהיקויט אונד שטרענגע אויסאכטיקען, דער קנאכע האטע ווערע עלפערן נאך פערזאנדטע, דיא ענטווערדען אין איהנער איינעם אונ- גליקליכען געפענען ארדע דורך איינע זיינע, ווא זיא ניכט זעלפען יענע לערער רויכערהא, איהר לינגע פעהליכען האטען; ער זעלבסט וואוסט עס ניכט איין געמאנד זא-